

Studiegids 23/24

Universitaire Pabo Variant PA²

Jaar 4 • semester 2

Inhoud

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
1 Uitgangspunten van het studieprogramma	3
1.1 Plaats van onderwijsseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma periode 13 t/m 16.....	4
2 Studieloopbaanbegeleiding en themaachtenden.....	7
2.1 Studieloopbaanbegeleiding.....	7
2.2 Themaachtenden	7
2.3 Onderzoek.....	8
2.4 Toetsing	8
3 Studieonderdelen	9
3.1 Werkplekleren.....	9
3.3 Leerverslag en ontwerponderzoek minor 4.....	12
3.3.1 Toetsing	13
Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen	16
Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO	16
Nuttige adresgegevens	22

Voorwoord

Beste student,

Welkom in het tweede semester van het vierde studiejaar van de universitaire pabo (PA²). In deze vierjarige opleiding combineer je je hbo-opleiding leraar basisonderwijs op de Hogeschool IPABO met een wo-bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen op de VU. De theorie die je leert kun je direct toepassen in de praktijk van het werkplekleren. Zo ontwikkel je je tot een universitair geschoolde leerkracht.

Dit vierde jaar staat voor een groot deel in het teken van je LIO, het moment waarop je laat zien dat je zelfstandig als leerkracht voor de klas kunt staan. Daarnaast verdiep je je in het werken met kindportfolio's. Je studie Pedagogische Wetenschappen op de VU rond je af door middel van je bachelor-these.

Het docententeam van Hogeschool IPABO

1 Uitgangspunten van het studieprogramma

In onderstaand overzicht kun je zien hoe we de opleiding hebben ingedeeld en wat we per fase van een student verwachten. Om de studeerbaarheid te verhogen hebben we elk semester opgedeeld in twee periodes. Elke periode duurt 9 à 10 weken. Naast lesweken zijn er toetsweken en ook stageweken. De majorfase hebben we opgedeeld in vier beroepstaken en de minorfase in vier minoren.

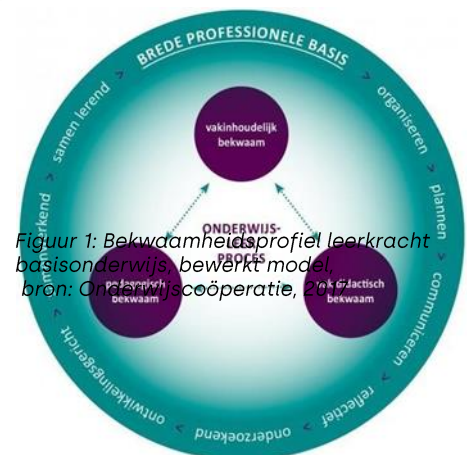
		Semester 1	Semester 2
Majorfase	Jaar 1 Fase: Opleidingsbekwaam	Beroepstaak 1 Periode 1 en 2	Beroepstaak 2 Periode 3 en 4
	Jaar 2 Fase: Minorbekwaam	Beroepstaak 3 Periode 5 en 6	Beroepstaak 4 Periode 7 en 8
Minorfase	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 1 Periode 9 en 10	Minor 2 Periode 11 en 12
	Jaar 4 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 3 Periode 13 en 14	Minor 4 Periode 15 en 16

Voor elk studieonderdeel in deze gids krijg je studiepunten (EC). We werken met onderwijseenheden van minimaal 3 EC. Dat betekent ook dat we zowel in de major- als de minorfase voor een groot deel met een vakoverstijgend programma werken, waarin de verschillende vakken rondom een gezamenlijk thema worden aangeboden.

Het studieprogramma zit zo in elkaar dat je werkt aan de bekwaamheidseisen voor leerkrachten. Een bewaame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch invulling kan geven aan het beroep leraar basisonderwijs. Een bewaame leraar is ook deelnemer aan een professionele (onderwijs)leergemeenschap. Deze vormt hij met zijn collega's. Binnen Hogeschool IPABO zijn de landelijke bekwaamheidseisen (LBHE) leidend in het curriculum. De codes komen terug in de verschillende beoordelingsformulieren onder het kopje BHE.

De volledige lijst van LBHE vind je in Bijlage 1: Landelijke Bekwaamheidseisen. Daarin is duidelijk hoe de leerlijn er per bekwaamheidseis uitziet.

Met het studieprogramma kiezen we er ook voor om jou als student meer eigen regie te geven en ruimte te maken voor jouw eigen interesses en vragen. Dat kan zowel bij het werkplekleren als in het basisprogramma, maar het meest duidelijk zie je dat terug bij de keuze- of verdiepingsprogramma's in de major- en minorfase en bij de specialisaties in de minorfase. Voor de keuze- of verdiepingsprogramma's zijn aparte studiegidsen samengesteld.

Figuur 1: Bekwaamheidsprofiel leerkracht basisonderwijs, bewerkt model, bron: Onderwijscoöperatie, 2017

1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma periode 13 t/m 16

Jaar 4 Profileren	
Periode 13 en 14 Minor 3 Kindportfolio	Periode 15 en 16 Minor 4 Leerverslag en Ontwerponderzoek
Kern persoonlijke professionaliteit: Je rol in het team – 3 EC leerverslag	Kern persoonlijke professionaliteit: Werknemerschap – 5 EC leerverslag en ontwerponderzoek Nederlands en Rekenen-wiskunde
Werkpleklers: 7 EC Jonge kind: 1-3 of Oudere kind: 4-8	LIO Werkpleklers: 10 EC Jonge kind: 1-3 of Oudere kind: 4-8
Basisprogramma - Kindportfolio: 4 EC Deelnemende vakken: PE NE RE	
Keuzeprogramma: Einddocument GO (pc, rk, isl of rd): 1 EC	
Totaal: 15EC	Totaal: 15 EC

CONTEXTEN BEKWAAMHEIDSEISEN

Het leerproces van jou als student tot beginnende leerkracht basisonderwijs staat steeds centraal in het studieprogramma. Je ziet hieronder hoe dat per fase en per jaar wordt opgebouwd.

Opleidingsbekwaam (eind jaar 1)

In de opleidingsfase opleidingsbekwaam voert de student leeractiviteiten uit, waarin hij zich vakinhoudelijk heeft verdiept. Hij houdt daarbij rekening met de gegeven startsituatie en de verschillen tussen leerlingen. Deze activiteiten verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- onder coaching en verantwoordelijkheid van de mentor;
- de leeractiviteiten zijn een variatie in werkvormen;
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep en op informele contacten met ouders. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Minorbekwaam (eind jaar 2)

In de opleidingsfase minorbekwaam is de student in staat om, onder begeleiding van de mentor en op basis van een groepsplan, onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. De student kan daarbij in de uitvoering rekening houden met de verschillen in de groep door af te stemmen op de ontwikkelingsbehoeften van zijn groep.

De student kan een sfeer neerzetten tijdens de leeractiviteiten, waarin de leerlingen rekening (leren) houden met elkaar. De student heeft daarbij zicht op zijn eigen communicatieve gedrag en dat van de leerlingen onderling in zijn groep. De student herkent de basisbehoeften bij leerlingen en houdt hier rekening mee.

Dit verricht de student in de volgende context op zijn stage:

- onder gedeelde verantwoordelijkheid van de mentor;
- stimulerend en (bege)leidend;
- een dagdeel;
- tijdens leeractiviteiten met een variatie in werkvormen en aandacht voor de verschillende onderwijsbehoeften. Hierbij woont de student ook enkele gesprekken in formele setting met ouders bij;
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Werkplekbekwaam (eind jaar 3)

Op niveau van werkplekbekwaam voert de student leeractiviteiten in de stage uit, waarin de student laat zien dat hij zijn handelen afstemt op de visie van de school en die kan onderbouwen op basis van theorie. De student is in staat om voor een werkdag, volledig zelfstandig en op basis van een groepsplan alle onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep, ook met die van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Dit verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- gecoacht door de mentor;
- stimulerend, leidend en begeleidend;
- werkt op basis van een passende vorm van sturing;
- binnen de groep aandacht voor verschillen en extra zorg bieden aan een kleine groep leerlingen;
- in deze fase heeft de student enige inbreng in formele oudercontacten onder toezicht van zijn mentor;
- als lid van het schoolteam; binnen de visie van de school.

Startbekwaam (eind jaar 4)

Op niveau van startbekwaam voert de student gedurende een aantal weken, bestaande uit vijf opeenvolgende werkdagen, volledig zelfstandig onderwijs uit. Dit doet hij voor verschillende onderwijsactiviteiten op planmatige en berekeneerde wijze. Het gegeven onderwijs is hierbij inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord. Dit voert hij uit voor een (leeftijds)groep naar keuze, rekening houdend met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep. Over de voortgang van de onderwijsprocessen en de opbrengsten bij kinderen kan hij rapporteren aan en in gesprek gaan met collega's en ouders op basis van een analytisch zicht op de ontwikkeling en het leren van kinderen en het eigen professionele aandeel hierin.

Dit verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- zelf verantwoordelijk;
- de complete weken: gedurende vijf opeenvolgende werkdagen;
- stimulerend, leidend en begeleidend;
- werkt op basis van een passende vorm van sturing;
- leeractiviteiten zijn gericht op de groep als heterogene groep;
- de student is in staat om onder supervisie van de mentor zelfstandig oudergesprekken te voeren;
- als lid van het schoolteam; binnen de visie van de school.

Tabel 1: Bekwaamheidsniveau per context opleidingsfase

2 Studieloopbaanbegeleiding en themaochtenden

2.1 Studieloopbaanbegeleiding

In het vierde studiejaar word je op de IPABO begeleid door je studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De studieloopbaanbegeleider begeleidt jouw leerproces op adaptieve wijze: hij sluit aan bij de opleidingsfase waarin je zit, bij de dynamiek in de groep en bij de behoeftes van jou of van de hele groep.

De studieloopbaanbegeleider kan een sturende rol op zich nemen, maar hij streeft naar een meer begeleidende en coachende rol. We gaan er daarbij vanuit dat jij zelf verantwoordelijk bent voor je eigen leerproces(sen) en dat je je actief, collegiaal en constructief opstelt.

Ten aanzien van de brede professionele basis wordt tijdens de vierdejaars SLB-bijeenkomsten aandacht besteed aan:

1. Werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte, reflectief leren.
2. Een actieve bijdrage leveren aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau.
3. Verantwoordelijkheid tonen in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.
- 4.

Ter aanvulling op SLB hebben jullie ook een aantal pedagogiek contacturen. Dit zullen intervisiebijeenkomsten zijn, waarin urgente casussen vanuit stage besproken worden.

Leren in de praktijk, op je werkplek, vormt ook een essentieel deel van je opleiding. Over de begeleiding tijdens het werkplekleren lees je meer in het document "Werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024."

2.2 Themaochtenden

Aan het begin van elke periode, dus vier keer per studiejaar, vindt er een themaochtend plaats voor alle studenten van de universitaire pabo (eerste- tot en met vierdejaars). Eén themaochtend wordt door het docententeam PA² georganiseerd en de overige drie door de studenten zelf.

Het thema dat centraal staat wordt gekozen op basis van de interesse van de studenten en/of de actualiteit. Ook is er altijd tijd en ruimte om met elkaar ervaringen uit te wisselen en eventueel vragen te stellen over je opleiding aan studenten uit de andere jaren. Voor jou als PA²-student is deelname aan de themaochtend verplicht, zodat je elkaar leert kennen en van elkaar kunt leren.

Themaochtenden	
Datum themaochtend	Georganiseerd door:
7 september 2023	SLB'ers PA ²
16 november 2023	U40

8 februari 2024	U30
18 april 2024	U20

2.3 Onderzoek

Tijdens je studie aan de universitaire pabo (PA²) word je opgeleid tot onderzoekende leerkracht. De onderzoekslijn van PA² is belegd bij de Vrije Universiteit, waar je wetenschappelijke kennis en vaardigheden leert die je vervolgens kunt toepassen in de praktijk van het onderwijs. De bijeenkomsten op Hogeschool IPABO zijn gericht op het stimuleren van de onderzoekende houding.

2.4 Toetsing

Bij de modulebeschrijvingen wordt steeds aangegeven op welke manier de toetsing van elke module plaatsvindt. Modules worden afgesloten met bijvoorbeeld een verslag, een presentatie of een mondeling gesprek. Hiervoor zijn leerdoelen opgesteld en een aantal voorwaardelijke criteria. Bij de beoordeling van de leerdoelen worden de beoordelingscriteria met de schaal 'voldoende niveau' en 'hoogwaardig niveau' gebruikt.

Naast deze toetsvorm worden er ook digitale kennistoetsen afgenomen. Na het maken van deze toets krijg je een percentage te zien. Dit geeft je een inschatting van hoe je de toets hebt gemaakt. Nadat alle studenten de toets hebben gemaakt, analyseert de toetscommissie de vragen en bepaalt zij de cesuur. Op de publicatiedatum – te vinden in de toetsplanning – wordt je definitieve cijfer bekend.

Elk jaar heb je twee mogelijkheden om de toets te maken: de eerste kans en een herkansing. De data dat de toetsen worden afgenomen of moeten worden ingeleverd zijn te vinden op het portaal van IPABO onder 'toetsplanningen'. Je vindt bijzonderheden met betrekking tot de toetsing ook terug bij de modulebeschrijvingen onder 'afnamecondities en toegestane hulpmiddelen bij toets' en 'innamecondities toets'.

Als één van de voorwaardelijke criteria niet in orde is, wordt het verslag wel inhoudelijk nagekeken, maar volgt een beoordeling VW. Tijdens de volgende mogelijkheid kan de toets opnieuw worden ingediend of afgenomen.

3 Studieonderdelen

3.1 Werkplekieren

Code Osiris, vakcode en toetscode	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Werkplekieren Minor 4: Jonge kind (groep 1-3) of Oudere kind (groep 4-8) UWPA-MI4 21B-WPA-MI4	4	15 en 16	Werkplekieren	10 EC	n.v.t.

INHOUD STUDIEONDERDEEL: WERKPLEKIEREN

Leren op de werkplek op de basisschool vormt een essentieel onderdeel van je opleiding. Op de werkplek bereid je je voor op het beroep leerkracht basisonderwijs. Je ervaart daar wat het vak leraar basisonderwijs betekent en wat erbij komt kijken.

Door daadwerkelijk kinderen te begeleiden ervaar je hoe complex het beroep van leraar basisonderwijs is. Van jou wordt een professionele houding in de omgang met leerlingen, collega's en ouders verwacht. Jij bent de spil van je ontwikkeling en verantwoordelijk voor je eigen leerproces. Samen met mentoren, schoolopleiders en instituutopleiders begeleiden we jou in je ontwikkeling tot startbekwame leerkracht.

Doel van het werkplekieren:

- je kennis te laten maken met alle facetten van het beroep leerkracht basisonderwijs;
- je te laten participeren en werkervaring op te laten doen in het werkveld;
- je een beeld te geven van de structuur en het functioneren van de school als organisatie;
- je de geleerde theoretische kennis toe te laten passen in praktijksituaties;
- je de bekwaamheden eigen te laten maken;
- je onderzoekende houding te stimuleren;
- je vanuit de praktijk nieuwsgierig te maken naar het leren van kinderen.

Verantwoording studielast

De student doorloopt minimaal 35 dagen werkplekieren en bereidt deze dagen voor.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (4.1 en 4.2)	<ul style="list-style-type: none"> De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis- en kunde actueel. De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.
Vakdidactisch bekwaam (4.3, 4.4 en 4.5)	<ul style="list-style-type: none"> De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.
Pedagogisch bekwaam (4.6, 4.7 en 4.8)	<ul style="list-style-type: none"> De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en anderen een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaand leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassene in de samenleving (algemeen). De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën. De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
Brede professionele basis (4.9 en 4.11)	<ul style="list-style-type: none"> De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.

Vak	Literatuur	Facultatief	Verplicht
n.v.t.			

Bijzonderheden

Geen bijzonderheden

BHE¹ Voorwaardelijke criteria en leerdoelen

Zie "Beoordelingsformulier werkplekassessment studiejaar 2023-2024" in de variant universitaire pabo.

Uitwerking toetsvormen

De beoordeling van het werkplekleren vindt plaats door middel van een werkplekassessment. Aan de hand van het WPA wordt door een assessor beoordeeld of je het vereiste niveau voor het onderdeel stage (het werkplekleren) behaald hebt.

Bij de uitvoering van het werkplekassessment staat jouw handelen centraal. Voor de beoordeling gebruikt de assessor het beoordelingsformulier werkplekassessment studiejaar 2023-2024. Het WPA wordt afgenomen door één of twee assessoren (schoolopleider en/of instituutopleider). In het schema Opbouw werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024 zie je wie jouw werkplekassessment afneemt.

Afname condities en toegestane hulpmiddelen bij toetsen

Zie het document "Werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024". Het WPA wordt beoordeeld door een instituutopleider en schoolopleider.

Inname condities toets

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij zijn ingeleverd via OnStage. OnStage is bereikbaar via: intranet.ipabo.nl.

¹ Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam (VI); vakdidactisch bekwaam (VD); pedagogisch bekwaam (PB); brede professionele basis (BPB)

3.3 Leerverslag en ontwerponderzoek minor 4

Code Osiris, vakcode en toetscode	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Leerverslag minor 4 UMI4LV 23U-LVS-MI4	4	15 en 16	Basisprogramma	5 EC	HC, WC, Digitaal

INHOUD STUDIEONDERDEEL: LEERVERSLAG MINOR 4

In het schriftelijke deel doe je verslag van je professionele ontwikkeling als wetenschappelijke, innovatieve leerkracht. Je beschrijft hoe je je gedurende het afgelopen studiejaar ontwikkeld hebt en aan welke leervragen je wilt werken na je afstuderen. Daarnaast beschrijf je wat jou uniek maakt als leerkracht (professionele identiteit) en welke persoonlijke kenmerken (persoonlijke identiteit) daarbij een rol spelen. In je persoonlijke verhaal beschrijf je hoe jij jezelf ziet als leerkracht en hoe anderen jou zien. Dit koppel je ook aan de beoordeling die je hebt gehad tijdens je werkplekassessment.

In je leerverslag verwijst je in ieder geval ook naar het lesontwerp dat je hebt gemaakt voor rekenen-wiskunde en Nederlands. Deze colleges staan in het teken van ontwerponderzoek, waarbij je in een thema beide vakken integreert en gericht onderzoek doet naar je ontworpen onderwijsactiviteit.

Aan het eind van minor 4 lever je je leerverslag minor 4 in, zodat je assessoren dit alvast kunnen bekijken en zich op het eindgesprek kunnen voorbereiden. Het leerverslag is ongeveer 5 A4'tjes (maximaal 2500 woorden) lang. Het schriftelijk deel wordt beoordeeld door het docententeam van PA² aan de hand van een beoordelingsformulier.

Eindgesprek minor 4

Tijdens het eindgesprek toon je aan dat je kunt communiceren over je eigen ontwikkeling en je professionele identiteit. Je portfolio en je leerverslag vormen samen het uitgangspunt voor het gesprek. Tijdens dit gesprek laat je zien dat je kunt reflecteren op integraal niveau. Daarbij wordt van je verwacht dat je een actieve en leidende rol inneemt. Het gesprek wordt beoordeeld aan de hand van het beoordelingsformulier.

Verantwoording studielast	
Contacturen per werkvorm	24 uur
Zelfstudie	50 uur (opdrachten en voorbereiding lessen 56 uur)
Toetsing	10 uur

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Brede professionele basis (4.9, 4.10 en 4.11)	<ul style="list-style-type: none"> De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor, studiegenoten/ opleidingsdocenten); De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoekscyclus: formuleert een beantwoorbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden. De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkkplek.

Vak	Literatuur	Facultatief	Verplicht
n.v.t.			

3.3.1 Toetsing

BHE ² Voorwaardelijke criteria	
	<ul style="list-style-type: none"> Alle schriftelijke onderdelen van het portfolio voldoen aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO. Het leerverslag omvat ongeveer 5 A4'tjes (maximaal 2500 woorden). De student heeft een lesontwerp gemaakt waar in ieder geval de vakinhouden Nederlands en rekenen-wiskunde in terugkomen en dit ontwerp als bijlage toegevoegd aan het leerverslag. De student heeft een professionele houding getoond tijdens de colleges Nederlands en rekenen-wiskunde.
Leerdoelen	
BPB 4.9	De student kan aangeven in welke mate hij zich gedurende de minorfase heeft ontwikkeld en welke factoren daarbij een stimulerende of belemmerende rol hebben gespeeld.
BPB 4.9	De student kan aan de hand van het lesontwerp voor Nederlands en Rekenen-wiskunde benoemen hoe de rollen van ontwerper, uitvoerder en onderzoeker van onderwijs zichtbaar zijn geworden en hoe er is geschakeld tussen de verschillende rollen.
BPB 4.10	De student verantwoordt vanuit theorie en praktijk en met voorbeelden hoe hij zijn professionele en academische ontwikkeling kan sturen.
BPB 4.11	De student kan aan de hand van voorbeelden verwoorden wat hij in de nabije toekomst nog wil leren, rekening houdend met de actuele ontwikkelingen in het werkveld.
BPB 4.9	De student beschrijft wat hem uniek maakt als leerkracht (professionele identiteit) en welke persoonlijke kenmerken (persoonlijke identiteit) daarbij een rol spelen.

² Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam (VI); vakdidactisch bekwaam (VD); pedagogisch bekwaam (PB); brede professionele basis (BPB)

BPB 4.9	De student beschrijft het beeld van zichzelf als leerkracht en maakt hierbij een koppeling naar hoe anderen hem zien.
BPB 4.9	De student is in staat opvattingen en/of overtuigingen te verwoorden en te koppelen aan zijn visie op onderwijs (bijvoorbeeld met betrekking tot grotere maatschappelijke thema's).
BPB 4.11	De student kan zijn professionele verhaal vergelijken met de ontwikkelingen en de achterliggende onderwijsvisie van zijn stageschool/werkplek.
	Leerdoelen eindgesprek
BPB 4.9	De student kan op genuanceerde manier zijn professionele identiteit toelichten aan de hand van voorbeelden.
BPB 4.9	De student kan vragen van zijn assessoren adequaat vanuit meerdere perspectieven beantwoorden.
BPB 4.11	De student initieert tijdens het gesprek een discussie waarbij verschillende meningen naar voren worden gebracht.

Uitwerking toetsvormen
<p>Verslag en gesprek</p>

Inname condities toets
<p>Toetsen tellen alleen mee wanneer zij zijn ingeleverd via OnStage. OnStage is bereikbaar via portaal.ipabo.nl</p>

Bijlagen

Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen

Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO

Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen (Bussemaker, 2017). Deze geven toetsbare eindeisen voor het vak leraar basisonderwijs en geven de (minimale) bekwaamheid weer waar studenten aan het eind van de opleiding over dienen te beschikken. In de onderstaande tabel is aangegeven welke eisen er op Hogeschool IPABO aan het eind van het betreffende jaar moeten worden beheerst. In sommige gevallen betreft dit voor verschillende jaren dezelfde bekwaamheidseis.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKINHOUDELIJK BEKWAAM (VI)				
1	<p>VI 1.1 De aanstaande leerkracht beheerst van alle leergebieden de leerstof van de aangeboden leeractiviteiten.</p>	<p>VI 2.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.</p>	<p>VI 3.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan.</p>	<p>VI 4.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis- en kunde actueel.</p>
2	<p>VI 1.2 De aanstaande leerkracht kan de leerstof samenstellen, kiezen of bewerken op dusdanige wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.</p>	<p>VI 2.2 De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.</p>	<p>VI 3.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.</p>	<p>VI 4.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKDIDACTISCH BEKWAAM (VB)				
3	VD 1.3 De aanstaande leerkracht stelt leerdoelen bij de vakinhoud en kan deze afstemmen op het niveau en de kenmerken van de doelgroep.	VD 2.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 3.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 4.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.
4	VD 1.4 De aanstaande leerkracht herkent verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactische werkvormen en (digitale) leermiddelen.	VD 2.4 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 3.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 4.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.
5	VD 1.5 De aanstaande leerkracht kan leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	VD 2.5 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.	VD 3.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.	VD 4.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
6	<p>PB 1.6 De aanstaande leerkracht werkt tijdens de uitvoering van zijn leeractiviteiten aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat.</p>	<p>PB 2.6 De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassene in de samenleving.</p>	<p>PB 3.6 De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassene in de samenleving.</p>	<p>PB 4.6 De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en andere professionals een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>
7	<p>PB 1.7 De aanstaande leerkracht herkent pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën passend bij de doelgroep.</p>	<p>PB 2.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen koppelen aan pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelings-theorieën en gedrags-wetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 3.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschap-pelijke theorieën.</p>	<p>PB 4.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
8	<p>PB 1.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de groep.</p>	<p>PB 2.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.</p>	<p>PB 3.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>	<p>PB 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
9	<p>BPB 1.9 De aanstaande leerkracht werkt aan zijn eigen ontwikkeling door op basis van eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 2.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 3.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 4.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ medecursisten/ opleidingsdocenten/ andere professionals).</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
10	<p>BPB 1.10 De aanstaande leerkracht heeft een nieuwsgierige houding, stelt zichzelf vragen en zoekt naar antwoorden vanuit verschillende perspectieven.</p>	<p>BPB 2.10 De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 3.10 De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 4.10 De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoekscyclus: formuleert een beantwoorbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden.</p>
11	<p>BPB 1.11 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 2.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 3.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 4.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.</p>

Nuttige adresgegevens

Website   www.ipabo.nl

Decanaat/Vertrouwenspersonen

Amsterdam: Rob Moggré en José Riepstra
e-mail: r.moggre@ipabo.nl en j.riepstra@ipabo.nl

Alkmaar: Ans Koopman
e-mail: a.koopman@ipabo.nl

Examencommissie

e-mail: examencommissie@ipabo.nl

Coördinator PA²: Inouk Boerma
e-mail: i.boerma@ipabo.nl